

Okruhy otázek k závěrečným zkouškám pro obor 8206R048 Restaurování a konzervace kamene a souvisejících materiálů v akademickém roce 2017/2018

DĚJINY UMĚNÍ

01/ Antické umění

(architektura, sochařství, malířství)

02/ Raně křesťanské umění

(architektura, sochařství, malířství, ikonografie) – významné památky (Ravenna)
stylový charakter

03/ Románské umění v západní Evropě a v českých zemích

(architektura, sochařství, malířství, knižní kultura) - charakteristické rysy, významné lokality

04/ Gotické umění v západní Evropě

katedrály: typy staveb – stylový a chronologický vývoj (významné lokality)
sochařství, malířství, knižní kultura (významné památky a osobnosti)

05/ Itálie v období gotiky

architektura, sochařství, malířství a knižní kultura (významné památky a osobnosti)

06/ Výtvarné umění rané gotiky v českých zemích (1250-1360)

(architektura, sochařství, malířství a knižní kultura) - významné památky a osobnosti

07/ Vrcholná gotika v Čechách (1360–1420)

(architektura, sochařství, malířství a knižní kultura) – významné památky a osobnosti

08/ Umění rané renesance v Itálii

(architektura, sochařství, malířství a knižní kultura) – významné památky a osobnosti

09/ Umění 15. a 1. poloviny 16. století v Zápálpi

(architektura, sochařství, malířství a knižní kultura) – významné památky a osobnosti

10/ Umění v Čechách a na Moravě (1490–1520)

(architektura, sochařství, malířství a knižní kultura) – významné památky a osobnosti

11/ Umění vrcholné renesance v Itálii

(architektura, sochařství, malířství a knižní kultura) – významné památky a osobnosti

12/ Italský manýrismus

(architektura, sochařství, malířství a knižní kultura) – významné památky a osobnosti

13/ Umění 16. století v českých zemích

(architektura, sochařství, malířství a knižní kultura) – významné památky a osobnosti

14/ Umění na dvoře Rudolfa II.

(architektura, sochařství, malířství a knižní kultura) – významné památky a osobnosti

15/ Umění italského baroka

(architektura, sochařství, malířství a knižní kultura) – významné památky a osobnosti

16/ Umění 17. a 18. století v Zápálpi

(architektura, sochařství, malířství a knižní kultura) – významné památky a osobnosti

17/ Umění 17. století v českých zemích

(architektura, sochařství, malířství a knižní kultura) – významné památky a osobnosti

18/ Umění 18. století v českých zemích

(architektura, sochařství, malířství a knižní kultura) – významné památky a osobnosti

19/ Umění 19. století v Evropě

Okruhy otázek k závěrečným zkouškám pro obor 8206R048 Restaurování a konzervace kamene a souvisejících materiálů v akademickém roce 2017/2018

(architektura, sochařství, malířství a knižní kultura) – ismy, významné památky a osobnosti

20/ Umění 19. století v českých zemích

(architektura, sochařství, malířství a knižní kultura) – ismy, významné památky a osobnosti

21/ Umění 20. století v Evropě

(architektura, sochařství, malířství a knižní kultura) – ismy, významné památky a osobnosti

22/ Umění 20. století v českých zemích

(architektura, sochařství, malířství a knižní kultura) – ismy, významné památky a osobnosti

Vypisuje: prof. PhDr. Petr Fidler

Okruhy otázek k závěrečným zkouškám pro obor 8206R048 Restaurování a konzervace kamene a souvisejících materiálů v akademickém roce 2017/2018

TECHNIKY RESTAUROVÁNÍ

1. Příprava restaurátorského zásahu

Průzkum (cíle, metody, vyhodnocení).
Restaurovatelský záměr jeho obsah a smysl.
Zkoušky navrhovaných technologií a technik.

2. Koncepce restaurátorského zásahu

Podklady stanovení koncepce.
Základní pojmy (konzervace, rekonstrukce, restaurování...).

3. Čištění

Metody čištění.
Problematika jednotlivých způsobů čištění a jejich vztah k celkové koncepci restaurátorského zásahu. Nutná míra čištění, uchování historických úprav, návaznost na konzervační úpravy.
Možnosti posouzení výsledku zkoušek čištění.

4. Odsolování

Stanovení obsahu vodorozpustných solí.
Stanovení příčin, vyhodnocení rizik a návrh opatření pro snížení rizik.
Způsoby odsolování.

5. Spoje

Možnosti připevnění oddělených částí, nových doplňků, osazování soch, armování, lepicí systémy, reverzibilita lepení, vhodné materiály a způsoby provedení.
Problematika jejich užití ve vztahu k celkové koncepci restaurátorského zásahu, k budoucímu režimu a využití památky.

6. Konsolidace

Základní typy materiálů používaných ke zpevnování kamene a maltových materiálů a způsoby jejich aplikace
Podmínky, limity a rizika jejich užití ve vztahu k celkové koncepci restaurátorského zásahu, k budoucímu režimu a využití památky. Možnosti kontroly úspěšnosti konsolidace.

7. Tmelení a doplňování

Základní typy materiálů používaných pro plastické retuše a doplňky, jejich specifické vlastnosti.
Problematika užití plastických retuší a zásahů ve vztahu k celkové koncepci restaurátorského zásahu, k budoucímu režimu a využití památky a způsobu její interpretace a prezentace.

8. Barevná retuše

Základní typy barevných retuší, jejich materiály a způsoby provedení.
Uchování a retuše starších povrchových úprav.
Památková koncepce, interpretace a prezentace díla.

9. Restaurátorská zpráva

Struktura, forma a právní úprava pro zapsané památky (vyhláška MK ČR č. 66/1988 Sb., Metodický list Národního památkového ústavu č. 4/2006 a další relevantní dokumenty).

10. Doporučený režim pro další uchování památky a preventivní konzervace

Možnosti preventivní ochrany sochařských děl.
Režim památky po restaurování (důvody pro jeho stanovení, podklady).

Kruhy otázek k závěrečným zkouškám pro obor 8206R048 Restaurování a konzervace kamene a souvisejících materiálů v akademickém roce 2017/2018

Literatura

Základní: Viñas, S., M. *Contemporary Theory of Conservation*. Oxford, Elsevier Butterworth Heinemann, 2005.

Základní: *Didaktické návody (vydáno v rámci projektu DOCEO PRO CULTURA)*.

Základní: Henry, A., ed. *Stone conservation, principles and Practice*. Donhead Publishing Ltd. 2006.

Základní: Price C., Doehne E. *Stone conservation (vybrané kapitoly přeloženy v rámci projektu DOCEO PRO CULTURA)*. The Getty Conservation Institute, Los Angeles, 2010.

Základní: Kotlík, P. a kolektiv. *Stavební materiály historických objektů*. Praha, 1999.

Doporučená: Zelinger, J. a kol. *Chemie v práci konzervátora a restaurátora*. Academia, Praha, 1987.

Doporučená: Ďoubal, J. *Kamenné památky Kutné Hory: restaurování a péče o sochařské památky (vydáno v rámci projektu DPC)*. Univerzita Pardubice, 2015.

Doporučená: Šimůnková E., Bayerová T. *Pigmenty*. STOP Praha, 1999.

Doporučená: Slánský, B. *Technika malby, Díl 1, Malířský a konzervační materiál*. Praha Litomyšl: Paseka, 2003

Doporučená: Kopecká I., Nejedlý V. *Průzkum hist. materiálů, analytické metody pro rest. a pam. péči*. Grada Pub., 2005.

Doporučená: Kotlík, P. a kolektiv. *Stavební materiály historických objektů*. Praha, 1999.

Doporučená: BRANDI, C. *Teorie restaurování*. Kutná Hora: Tichá Byzanc, 2000.

Doporučená: Kubička, R., Zelinger, J. *Výkladový slovník malířství, grafika, restaurování*. Praha, 2004.

Doporučená: Kotlíková, O., *brožury STOP (Společnost pro technologie ochrany památek)*

Doporučená: ICOMOS-ISCS: *Illustrated glossary on stone deterioration patterns = Ilustrovaný glosář projevů poškození kamene*. Praha : Institute of Theoretical and Applied Mechanics of the Academy of Science of the Czech Republic - ARCCHIP Centre of Excellence, 2011

Doporučená: Horák, P. *Základní pojmy v péči o kulturní dědictví*. Pardubice : Univerzita Pardubice, 2013

Doporučená: Suchomel, M. *Záchrana kamenných soch díl 1. a 2.*

Doporučená: Štulc, J., *Péče o kamenné sochařské a stavební památky* Praha : Státní ústav památkové péče, 1998

Vypisuje: Mgr. art. Jakub Ďoubal, Ph.D

Okruhy otázek k závěrečným zkouškám pro obor 8206R048 Restaurování a konzervace kamene a souvisejících materiálů v akademickém roce 2017/2018

TECHNOLOGIE RESTAUROVÁNÍ

1. Rozdělení hornin a jejich základní vlastnosti
2. Sedimentární horniny, základní charakteristika, vlastnosti, hlavní zástupci
3. Vulkanické a metamorfované horniny, základní charakteristika, vlastnosti, hlavní zástupci
4. Sádra - základní charakteristika, vlastnosti, použití
5. Vápno - základní charakteristika, vlastnosti, použití
6. Hydraulická minerální pojiva - hydraulické vápno, cement; základní charakteristika, vlastnosti, použití
7. Fyzikálně-mechanické poškození porézních materiálů - mechanické namáhání, tepelná roztažnost, působení mrazu, působení vodorozpuštěných solí
8. Chemická koroze porézních anorganických materiálů - hlavní atmosférické škodliviny a jejich vliv na porézní anorganické materiály
9. Pigmenty - rozdělení, základní charakteristika, použití.
10. Přírodní látky (pojiva) - rozdělení, složení, základní vlastnosti, použití
11. Fyzikální metody čištění, (metody čištění pomocí vody, abrazivní metody, laser) - popis jednotlivých metod, jejich princip, výhody a nevýhody
12. Chemické metody čištění - popis jednotlivých metod, jejich princip, výhody a nevýhody
13. Možnosti omezení vlivu vodorozpuštěných solí
14. Zpevňování kamene - principy a zásady, způsoby impregnace
15. Anorganické zpevňovací prostředky - základní charakteristika jednotlivých prostředků a jejich vlastnosti
16. Organické zpevňovací prostředky - základní charakteristika jednotlivých prostředků a jejich vlastnosti
17. Organokřemičité zpevňovací prostředky - základní charakteristika jednotlivých prostředků a jejich vlastnosti
18. Hydrofobizace - principy, hydrofobizační prostředky a jejich vlastnosti

Doporučená literatura:

BAYER, K. ; Sylaby přednášek.

KOTLÍK, P. A KOLEKTIV; Stavební materiály historických objektů. Praha, 1999.

AMOROSO, G. G., FASSINA, V.; Stone decay and conservation. Elsevier, 1983.

FRAŇO, V., ĐURKOVIČ, M., KRÁL, J., NOVÁK, J., NOVOTNÝ, J., PŘIBYL, F.; Stavebné látky. Bratislava, 1984.

HOŠEK, J., MUK, J.; Omítky historických staveb. Praha, 1989.

ROVNANÍKOVÁ, P.; Omítky. Praha, 2002.

TORRACA, G., WEBER, J.; Poröse Baustofe. Wien, 1986.

ZELINGER, J. A KOL.; Chemie v práci konzervátora a restaurátora. Academia, Praha, 1987.

ŠIMŮNKOVÁ E., BAYEROVÁ, T.; Pigmenty, Praha 1999

MASSCHELEIN-KLEINER L.; Ancient Binding Media, Varnishes and Adhesives, ICCROM, 1985

Vypisuje: Ing. Karol Bayer